

Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek

JAARVERSLAG 2024

Vereniging

Bestuur

Het bestuur vergaderde in 2024 elf keer. Verder werd in augustus een brainstorm-bijeenkomst gehouden waarin het afgelopen jaar werd geëvalueerd en de stand van zaken rond prioriteiten van ons lopende Beleidsplan werden besproken.

In de ALV van juni werd een statutenwijziging goedgekeurd en werd tevens besloten tot het instellen van een Huishoudelijk Reglement voor de HVHB.

In de ALV van november werd Gustave van Meerbeke benoemd als bestuurslid en 2^e penningmeester, met het oog op het voorgenomen aftreden van penningmeester Alexander Koopman in 2025. Tevens werd besloten de ledenadministratie met ingang van januari 2025 afzonderlijk te laten bijhouden door Carla van Berkel.

Per 31 december 2024 bestond het bestuur uit Wim Gohres (voorzitter), Willem Jan Wiebosch (secretaris), Alexander Koopman (penningmeester), Ellen Kerkvliet (HeerlijkHeden), Gustave van Meerkerke (2^e penningmeester), Harry Opheikens (Communicatie), vacature (Erfgoedcommissie). De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging voor hun werkzaamheden.

Rooster van aftreden

NAAM	FUNCTIE	BENOEMD PER	HERBENOEMING1	HERBENOEMING2	AFTREDEN
Wim Gohres	Voorzitter	november 2021	november 2025		
Willem Jan Wiebosch	Secretaris	november 2017	november 2021	november 2025	
Alexander Koopman	Penningmeester	november 2015	november 2019	november 2023	juni 2025
Ellen Kerkvliet	Redactie Heerlijkheden	juni 2017	juni 2021	juni 2025	
Gustave van Meerbeke	Penningmeester	november 2024			december 2026
Harry Opheikens	Communicatie	juni 2023	juni 2027		

Ledenbijeenkomsten

Op 13 juni vond de Voorjaarsbijeenkomst plaats in Het Trefpunt in Bennebroek. Na de Algemene Ledenvergadering (verslag op onze website) werd door Wim Beukenkamp een voordracht gehouden over De nieuwe Blauwe Tram. Stichting De Nieuwe Blauwe Tram reconstrueert het tweelingtramstel A619/A620, het laatst gebouwde tramstel van de Noord-Zuid-Hollandsche Tramwegmaatschappij (NZH) uit 1932. Wim Beukenkamp ging in op het waarom van de herbouw van dit tramstel, en op de historie van de tramlijn door Heemstede en Bennebroek.

Op 7 november vond de Najaarsbijeenkomst plaats in de goed gevulde aula van College Hageveld in Heemstede.

Ellen Kerkvliet gaf een toelichting op het boek "400 jaar Oude Kerk", een co-productie van de HVHB en de stichting Vrienden van de Oude Kerk, dat op 30 november verscheen.

Nico Vriend van het Noord-Hollands Archief (NHA) was uitgenodigd om te spreken over de collectie- en de geschiedenis van Fotopersbureau De Boer. Hij leidde het project waarin het Noord-Hollands Archief alle twee miljoen persfoto's digitaliseerde en met behulp van vrijwilligers en kunstmatige intelligentie (AI) doorzoekbaar heeft gemaakt. Hij vertelde onder meer hoe het Archief dit heeft aangepakt, en hoe je nu in deze fotoverzameling kunt zoeken.

Ontwikkeling ledenbestand 2024

De HVHB had per begin 2024 1357 leden.

In de loop van het jaar konden 92 nieuwe leden worden ingeschreven. Anderzijds werd vanwege opzeggingen het lidmaatschap van 35 personen beëindigd.

Vrijwilligers

Herhaalde oproepen hebben tot positief gevolg gehad dat zich een aantal nieuwe vrijwilligers heeft aangemeld. Met name voor evenementen is nu een flinke groep van gastvrouwen en – heren inzetbaar.

In juni werd het verschijnen van het 200^e nummer van HeerlijkHeden met een vrijwilligers-bijeenkomst in het RCH gebouw gevierd.

In september was er een excursie voor vrijwilligers naar het Noord-Hollands Archief, waar een rondleiding door de Janskerk werd gegeven. Extra interessant was voor ons natuurlijk de Heemstedse kapel, omstreeks 1375 gebouwd in opdracht van de heer Gerijt van Heemstede. Onder de kapel is een grafkelder, zichtbaar gemaakt dankzij een in 2007 aangebrachte glazen plaat. (Zie ook HeerlijkHeden 186)

In december werden alle vrijwilligers thuis verrast met een kerstattentie, een gebaar dat zeer op prijs gesteld werd.

Activiteiten van de vereniging in 2024

- Virtuele wandeling door het Speelbos van Park Meermond, 20 maart
- Lezing over tuinarchitectuur in Zuid-Kennemerland, 29 april
- Lentefair Heemstede 26 mei: de HVHB was hier aanwezig zijn met een kraam
- Voorjaarsbijeenkomst 13 juni in de Hartekamp
- Zaterdag 13 juli hield Woonzorgcentrum De Heemhaven de jaarlijkse buurtwandeldag en kwam tweemaal met een groepje bewoners en hun begeleiders in het Pomphuis op bezoek
- Festival BeleefHeemstede: op zondag 14 juli vond de 4e editie plaats van het festival BeleefHeemstede 1909 op het Wilhelminaplein in Heemstede
- Openlucht Bioscoop 7 september 2024: In een half uur werd door Harry Opheikens een presentatie gegeven met als titel 'Van gasfabriek naar Heemhaven'. Aan de hand van veel beeldmateriaal werden de veranderingen rondom de haven zichtbaar gemaakt en toegelicht over de afgelopen 115 jaar.
- Open Monumenten Dagen 14/15 september
- Op vrijdag 13 september, de vrijdag voor het Open Monumentenweekend, hebben Karen, Ronald en Claire ruim 110 kinderen (groep 7 en 8 van de basisscholen de Evenaar en de Icarus) ontvangen op het Oude Slot. Hier heeft Karen de geschiedenis van het Oude Slot voor de kinderen in kaart gebracht. Tijdens deze presentatie stonden de kinderen bovenop de verborgen fundamenten van het voormalige slot, dat als zeer boeiend werd ervaren.
- Lezing Geleerdenwijk door Karin Schenk 25 september
- Lezing Bosbeek door zuster Riet 10 oktober
- EXTRA voorstellingen film 'Het is in Heemstede zoo kwaad niet...' op dinsdag 29 oktober
- Najaarsbijeenkomst HVHB 07 november in College Hageveld
- Virtuele wandeling door Bennebroek Martin Bunnik 11 november

- Interactieve presentatie over de Blauwe Tram: op 19 november werd in het Pomphuis een interactieve presentatie over de Blauwe Tram gegeven aan de hand van foto's en afbeeldingen door Jan Rijken.
- Winterfair 8 december 2024: De HVHB was met een kraam aanwezig in de buurt van boekhandel Blokker.

Erfgoed

Een lijst van tien panden en tien ensembles die een 'hoge prioriteit' hebben om aangewezen te worden als gemeentemonument in de ogen van de HVHB zijn in boekvorm aangeboden aan de gemeente Heemstede. Wethouder Eveline Stam benadrukte daarop dat de uitvoering van de Erfgoedvisie van de gemeente hoog op de agenda staat.

De bezwaren tegen de aanwijzing als gemeentelijk monument van het voormalige postkantoor aan de Binnenweg 160 in Heemstede heeft de rechtbank ongegrond verklaard. De voorgenomen sloop door de eigenaar/ontwikkelaar is hiermee opnieuw voorkomen. *(Het verzoek tot aanwijzing als monument van dit prachtige en waardevolle postkantoor uit 1960 van de wederopbouwperiode was in oktober 2021 ingediend door de erfgoedcoalitie van Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek, het Cuypergenootschap en de Erfgoedvereniging Bond Heemschut. Het college van burgemeester & wethouders van Heemstede (b&w) honoreerde onze monumentenaanvraag. Het bezwaar daartegen van de eigenaar werd door b&w ongegrond verklaard na advies door de onafhankelijke bezwaarcommissie. De eigenaar tekende daarop beroep aan bij de rechtbank, die dat nu ook ongegrond verklaard. De eigenaar heeft bij de Raad van State een procedure gestart om de monumentenstatus ongedaan te maken. Uitspraak in 2025).*

De HVHB heeft in een brief aan de gemeenteraad van Bloemendaal bezwaar gemaakt tegen de bouw van een of meer bungalows in de Kloostertuin van het St. Luciaklooster.

De HVHB heeft in een brief aan projectontwikkelaar Parck Manpad haar visie kenbaar gemaakt over de hoogte en de locatie van de voorgenomen appartementsgebouwen. Volgens de HVHB dienen deze zoveel mogelijk in de kern van het gebied en buiten de zichtas te komen, zodat het aanzicht van het gebied, ook vanaf de Leyduinzijde, zoveel mogelijk gespaard blijft.

Stageopdracht Hageveld: enkele scholieren van College Hageveld hebben, in het kader van hun maatschappelijke stages, 2 routes gemaakt langs woonensembles en kerken, voorzien van korte beschrijvingen en foto's.

Afbeeldingen Heemstede in de Vomar parkeergarage aan de Binnenweg. Dit zijn een 17-tal tekeningen van Eric Coolen met bekende Heemstedse plekjes en personen. Via een QR-code komt men terecht op de website van de HVHB, met verklaringen over de tekeningen in deze garage.

Heerlijkheden

Anja Kroon nam na 12 jaar afscheid als redactielid van HeerlijkHeden. Marloes van Buuren heeft al een tijd geleden aangekondigd dat HeerlijkHeden 200 haar laatste klusje zou zijn als eindredactrice (na 17 jaar). Gelukkig is er iemand gevonden om taken over te nemen van Marloes (Marieke Linders), maar Marloes blijft gelukkig ook dingen doen voor HeerlijkHeden. Voor al die jaren werk kreeg Marloes tijdens de ledenavond een oeuvreprijs van het bestuur.

Ter gelegenheid van nummer 200 van HeerlijkHeden organiseerde onze vereniging op 17 mei een minisymposium over de verschillende manieren waarop je het verhaal over het verleden kunt overbrengen naar het publiek. Er waren sprekers van verschillende disciplines en hun bijdragen

bieden niet alleen inspiratie voor de redactie van ons tijdschrift, maar ook voor andere communicatiemiddelen van de vereniging. Het minisymposium vond plaats in de Janskerk in Haarlem, de publieks- en tentoonstellingsruimte van het Noord-Hollands Archief.

Tentoonstelling

In het voorjaar werd de tentoonstelling 'Dansen, drinken, kieke' t Oude Posthuis in de jaren '60 en '70: IT, 18+ en Het Ogenblik gehouden in het Pomphuis. Deze expositie gaf een mooi beeld van een drietal activiteiten die in de jaren zestig en zeventig plaatsvonden in 't Oude Posthuis (nu De Luifel). Er was een boekje te koop met artikelen, gerelateerd aan de tentoonstelling. Gedurende de openstellingen zijn er totaal rond de 250 bezoekers geweest en daaronder veel mensen, die ooit wel iets met de jeugdsociëteiten 18+ en IT of fotoclub Het Ogenblik hebben gehad in het verleden en dat leverde natuurlijk mooie verhalen op.

Filmproject

Op 7 oktober heeft Ronald Huigen onze film 'Het is in Heemstede zoo kwaad niet...' laten zien op de familie Van Lennep-bijeenkomst in restaurant Groenendaal. Er waren ruim 50 familieleden aanwezig, onder wie de kleinzoon van David Eliza van Lennep.

Na het grote succes van de film over Heemstede 'Heemstede is zoo kwaad niet...' mag een film over Bennebroek natuurlijk niet ontbreken, tenslotte gebruiken we beide dorpen in onze naam van de vereniging. Er is een filmploeg samengesteld en ook dit keer maakt de filmploeg weer gebruik van de kennis en vaardigheden van de volgende mensen: Ton Offerman - Cineast, Anja Kroon - Archief, Martin Bunnik - Bennebroekkenner, Gerry Weijers - Bennebroekkenner, Roel Schotanus - Bennebroekkenner, Cees Vreeken - Bennebroekkenner, Claire Mettrop - Fondsenwerving, Ronald Huigen – Voorzitter. Deze film zal medio 2025 gereed zijn.

Boek

In 1625, bijna 400 jaar geleden, werd de kerk aan het Wilhelminaplein in gebruik genomen, oftewel de 'Oude Kerk'. Om de geschiedenis van dit icoon van Heemstede vast te leggen hebben de Historische Vereniging en de Stichting Vrienden van de Oude Kerk gezamenlijk een boek uitgegeven: 400 jaar Oude Kerk, het hart van Heemstede. Dit boek werd op 30 november in de Oude Kerk gepresenteerd, waarbij het eerste exemplaar aan de burgemeester werd overhandigd.

Wandelingen

Roads, WIJ Heemstede, Kennemerhart en de HVHB organiseerden 2 maal per maand historische/culturele wandelingen door Heemstede voor bewoners van zorginstellingen in Heemstede.

Rondleidingen Hartekamp: vanaf maart tot en met oktober organiseerden wij rondleidingen op de 1ste zaterdag van de maand op de Hartekamp.

Communicatie

Maandelijks werd de digitale nieuwsbrief verzonden aan onze leden en geïnteresseerde abonnees. Via Facebook werden deze onder de aandacht van een breder publiek gebracht. Voor dit verslag is gebruikgemaakt van vermelde activiteiten in deze nieuwsbrief.

De communicatie met onze vrijwilligers werd onderhouden via het digitale Onder Ons, dat ook maandelijks verscheen.

Incidenteel lukt het om een artikel in het Haarlems Dagblad geplaatst te krijgen.

De veelgelezen wekelijkse rubriek 'Toen en Nu' in de Heemsteder van Harry Opheikens werd voortgezet en ging in 2024 over de Binnenweg, en vanaf de herfst over De Glip .

Pomphuis

Na een jarenlange lekkage in het Pomphuis en diverse reparaties kwam het lek eindelijk boven. Er was betonrot geconstateerd bij beide penanten van de watertoren, waardoor het hemelwater in de dakconstructie van het Pomphuis kon doorsijpelen. Het Team Beheer Vastgoed van de gemeente Heemstede stond steeds paraat om aan oplossingen mee te denken en maatregelen te treffen. Reparatie van de bitumineuze dakbedekking als eerste, aanbrengen van extra loodslabben en een extra pannendak boden geen soelaas. Uiteindelijk is het dakaansluiting geheel vernieuwd, waarna de waterschade binnen ook kon worden hersteld.